

DAVID MORRELL

Bestselerio „Žmogžudystė yra menas“ autorius

1855-ieji.

Šerloko Holmsio vertos
lenktynės su paslaptingu
nusikaltėliu karalienės
Viktorijos laikų Londone

MIRUSIŲJŲ INSPEKTORIUS

Alma littera

I

Pavojinga zona

Londonas, 1855 m.

JEI NEIDAVO Į TEATRĄ ar kokį džentelmenų klubą, dauguma garbingų didžiausio pasaulio miesto gyventojų stengdavosi grįžti namo saulei visiškai nenusileidus. Šį šaltą šeštadienio, vasario trečiosios, vakarą tai nutiko be šešių minučių penkios.

Lygiai tiek – tiksliai pagal Grinvičo karališkosios observatorijos laikrodžio laiką – rodė sidabrinis kišeninis laikrodis, į kurį po šnypščiančiu dujiniu žibintu pasižiūrėjo prabangiai apsirengęs, aki-vaizdžiai garbingas ponas. Iš karčios patirties jis žinojo, kad viską lemia išorė. Žmogaus galvoje gali suktis niekingiausios mintys, bet išoriškai jis privalo atrodyti garbus. Per penkiolika pastarųjų metų nebuvo dienos, kad jo nebūtų užvaldęs įniršis, bet jis niekada neleisdavo niekam to įtarti ir paskui mėgaudavosi nuostaba tų, ant kurių išliedavo įtūžį.

Šįvakar jis stovėjo ir žiūrėjo į niūrias Bakingamo rūmų sienas kitoje Konstitucijos kalvos kelio pusėje. Už užuolaidų mirgėjo silpnos šviesos. Prieš keturias dienas dėl siaubingai netikusio vadovavimo armijai Krymo kare žlugo Didžiosios Britanijos vyriausybė, tad karalienė Viktorija neabejotinai dalyvauja skubiai sušaukta me pasitarime su savo Slaptąja taryba. Prieš vieną langą sušmėžavęs šešėlis gal buvo jos ar jos vyro princo Alberto. Prašmatniai apsirengęs ponas gerai nežinojo, katro iš jų nekenčia labiau.

Išgirdęs besiartinant žingsnius, ponas atsisuko. Pasirodė konsteblis; jo šalmo siluetas buvo gerai matomas rūke. Kai patruliuojantis pareigūnas nukreipė savo žibintą į jo drabužius, norėdamas įvertinti jų kokybę, ponas nutaisė ramią išraišką. Jo cilindras, pal-tas ir kelnės buvo itin prašmatnūs. Netikra jo barzda dar prieš kelerius metus būtų patraukusi dėmesį, bet dabar buvo madinga. Net juoda jo lazdelė su poliruotu sidabrinium bumbulu buvo naujausios mados.

– Labas vakaras, pone. Nepykit, bet nepatarčiau čia stoviniuoti, – išpėjo konsteblis. – Net šiame rajone vienam sutemus geriau nesirodyti.

– Ačiū, konstebli. Aš pasiskubinsiu.

IŠ SAVO SLĖPTUVĖS JAUNUOLIS pagaliau išgirdo auką artinantį. Jis jau buvo beprarandęs viltį, žinodamas, kad menka tikimybė, jog pasiturintis žmogus išdrįs vienas eiti šia rūke skendinčia gatve. Kita vertus, jis žinojo, kad tik rūkas ir saugo jį nuo konsteblio, praeinančio pro šalį kas dvidešimt minučių.

Nusprendęs, kad žingsniai – ne tokie sunkūs ir grėsmingi kaip konsteblio, jaunuolis pasiryžo desperatiškiausiam savo gyvenimo poelgiui. Jis atlaikė taifūnus ir karštliges per tris keliones Ist Indijos bendrovės laivu iš Anglijos į Rytus ir atgal, bet tai buvo vieni niekai, palyginti su tuo, kuo jis rizikavo dabar: už šį nusikaltimą jam grėsė kartuvės. Girdėdamas gurgiantį iš alkio pilvą, jaunuolis meldėsi, kad garsas jo neišduotų.

Žingsniai buvo girdėti arčiau, pasirodė cilindras. Nors ir labai nusilpęs, jaunuolis žengtelėjo iš už Žaliojo parko medžio, įsikibo į geležinės tvoros virbus, peršoko per ją ir nusileido priešais poną – šio tamsi barzda matėsi netoliese degančio gatvės žibinto šviesoje.

Jaunuolis pamojavo vėzdu.

– Manau, bičiuli, kad daug aiškinti nereikia. Duokš piniginę, arba tau blogai baigsis!

Ponas apžiūrėjo purvinus, suplyšusius jūreiviškus apdarus.

– Sakiau, duokš piniginę, bičiuli! – įsakė jaunuolis klausydamasis, ar neišgirs grįžtančio konsteblio. – Paskubėk! Čia paskutinis išpėjimas.

– Šviesa ne per geriausia, bet mano akis gal matai. Įdėmiai į jas pažiūrėk.

– Jeigu neatiduosi pinigines, aš tau jas užmerksiu.

– Ar matai jose baimę?

– Tuo j pamatysiu! – ir užsimojęs vėzdu šoko į priekį.

Stulbinamai greitai ponas pasisuko šonu, tvojo lazdele jaunuoliui per riešą ir išmušė iš rankos vėzdą. Antru smūgiu jis vožė jaunuoliui į galvos šoną ir partrenkė jį ant žemės.

– Nesikelk, jei nenori gauti dar sykį! – patarė ponas.

Gniauždamas dejonę jaunuolis susiėmė už plyštančios iš skausmo galvos.

– Prieš puldamas žmogų, visada pažiūrėk jam į akis – nuspręsk, ar jis nėra ryžtingesnis už tave. Malonėk pasakyti, kiek tau metų.

Mandagus tonas taip nustebino užpuoliką, kad jis nė pats nepajuto, kaip atsakė:

– Aštuoniolika.

– Kuo tu vardu?

Iš šalčio drebantis vaikinąs dvejojo.

– Sakyk! Užteks vien vardo – niekas iš jo tavo tapatybės nenustatys.

– Ronis.

– Norėjai pasakyti, Ronaldas. Jeigu gyvenime nori ko nors pasiekti, visados sakyk tikrąjį savo vardą. Ištark jį!

– Ronaldas.

– Nors mano smūgiai buvo skausmingi, esi tvirto būdo, nes nesušukai ir nepatraukei konsteblio dėmesio. Tvirtas būdas nusipelno atlygio. Kiek dienų nevalgei, Ronaldai?

– Dvi.

– Tavo pasninkas baigėsi.

Ponas numetė ant tako penkias monetas. Netoliese stovintis gatvės žibintas švietė taip blausiai, kad Ronaldas ne iš karto jas pažino, todėl apstulbo pamatęs ne pensus ir net ne šilingus, o aukšinius soverenus. Jis žiūrėjo į juos negalėdamas atitokti. Dauguma žmonių už savaitę sunkaus triūso neuždirbdavo nė sovereno, o čia jų buvo *penki*.

– Ar norėtum gauti dar daugiau soverenų, Ronaldai?

Jaunuolis stvėrė monetas.

– Taip.

– Vopingo rajonas, Garnerio gatvė, dvidešimt penktas namas.

Namas buvo šlykščiajame Ist Ende, nuo didingojo Žaliojo parko taip toli, kaip tik galėjai įsivaizduoti.

– Pakartok!

– Vopingo rajonas, Garnerio gatvė, dvidešimt penktas namas.

– Ateik ten rytoj ketvirtą po pietų. Nusipirk šiltų drabužių – tik ne prabangių – nieko, kas galėtų patraukti dėmesį. Netrukus prisidėsi siekiant kilnaus tikslo, Ronaldai, bet jeigu kam nors papasakosi apie tą Garnerio gatvės namą, tavo žodžiais tariant, tau baigsis blogai. Pažiūrėsime, ar išties esi tvirto būdo, ar praleisi geriausią progą savo gyvenime.

Pasigirdo sunkūs žingsniai.

– Konsteblis, – įspėjo barzdotas ponas. – Eik! Nenuvilk manęs, Ronaldai.

Jusdamas, kad pilvas gurgia skausmingiau, priblokštas nusišypsosiosios sėkmės, Ronaldas sugniaužė saujoje penkis brangius sove-
renus ir tekinas pasileido į rūką.

PONAS NUĖJO KONSTITUCIJOS KALVOS KELIU. Dabar jo laikrodis rodė aštuonias minutes po penkių. Jo bendrininkų laikrodžiai – taip pat suderinti su Grinvičo karališkosios observatorijos laikrodžiu – rodyd tą patį laiką. Viskas vyko pagal planą.

Iš Pikadilio kelio jis išsuko į vieną prašmatniausių Londono rajonų – Meiferą. Jam atrodė, kad visą amžinybę laukė to, kuo netrukus mėgausis. Tam rengdamasis jis neįtikimai prisikentėjo. Nors apimtas įniršio, žingsnio nespertino, pasiryžęs skubotumu nesumenkinti laukiančio pasitenkinimo.

Net tvyrant rūkui jis be vargo rado kelią. Mintyse juo ėjo daugybę kartų. Ta kryptimi vaikščiodavo prieš penkiolika metų, kai dar buvo nevilties apimtas berniūkštis ir Pikadilio keliu skuosdavo dešinėn, paskui Pusmėnulio gatve kairėn, tuomet vėl kairėn Kerzono gatve – žodžiu, lakstė šen ir ten prašydamas išmaldos.

– *Pone, labai prašau – padėkite man!*

– *Traukis nuo manęs, šlykštus veltėdi!*

Galvoje aidint to nekenčiamo meto prisiminimams, jis pasiekė gatvę, pavadintą Česterfildo kalva. Sustoję dujinio žibinto šviesoje pamatęs geležinį turėklą; už jo penki akmeniniai laipteliai vedė prie ažuolinių durų. Belstukas buvo herbuose vaizduojamos liūto galvos pavidalo.

Laiptai buvo ką tik nušveisti. Pamatęs laiptų apačioje pritaisytą grandyklę, nusivalė batų padus, kad nepaliktų pėdsakų. Gnauždamas rankoje lazdele, jis atidarė vartelius ir užlipo laiptais. Name nuaidėjo belstuko garsas.

Ponas išgirdo kažką kitapus durų. Iš nekantrumo akimirka jam pasirodė, kad pasaulis už rūko ribų nustojo egzistavęs, jis pats atsidūrė kažkokiam visatos užkaboryje ir laikas sustoję. Rankai atšovus sklendę ir durims prasivėrus, jis pasiruošė smogti lazdele su sidabrinium bumbulu.

Liokajus atrodė suglumęs.

– Jo Šviesybė nelaukia lankytojų.

Ponas iš visų jėgų tvojo vyriškiui per galvą, ir šis susmuko ant marmurinių grindų. Iš pasitenkinimo pašėlusiai dunksinčia širdimi ponas įėjo vidun ir uždarė duris. Paskubomis žengė kelis žingsnius ir atsidūrė erdviame prieškambarėje.

Tarnaitė stabtelėjo puošnių laiptų apačioje ir susiraukė: matyt, negalėjo suvokti, kodėl liokajus nelydi svečio. Įniršio pagautas ponas vožė lazdele ir pajuto, kaip bumbulas perskelia tarnaitę kiaušą. Ji susmuko ant grindų dejuodama mirties agonijoje.

Ponas buvo kelis kartus lankęsis tuose namuose, tik be netikros barzdos. Jis žinojo namo išplanavimą, tad jam reikės nedaug laiko susidoroti su kitais tarnais. Na, o mėgautis pradės, kai dėmesį skirs šeiminkams. Gnauždamas rankoje lazdele jis toliau vykdė savo svarbiają užduotį.

Reikėjo atgaivinti prisiminimus.

Reikėjo kai ką nubausti.